

Handleiding voor het gebruik van medische wacht- en hulpdiensten

Medische wacht- en hulpdiensten zijn er steeds voor mensen die medische zorgen nodig hebben. De realiteit leert echter dat men vaak niet weet op welke dienst men een beroep moet doen bij een ongeval of ziekte. De gevolgen zijn voorspelbaar: spoedgevallendiensten vervullen vaak de rol van huisarts, hulpcentra 100 moeten informatie verstrekken over medische wachtdiensten, patiënten gaan direct naar de spoedgevallendiensten als de huisarts niet (onmiddellijk) beschikbaar is enz.

In deze brochure vindt u meer informatie over de beschikbaarheid en het gebruik van deze diensten. Zo weet u, bij ziekte of ongeval, precies waar u terecht kunt voor de gepaste hulpverlening.

De huisarts

Waarom raadpleegt u best uw huisarts?

De huisarts kent uw voorgeschiedenis, beheert uw medisch dossier en geniet bovendien uw vertrouwen.

Wanneer raadpleegt u best uw huisarts ?

Telkens wanneer uw gezondheid in gevaar komt, raadpleegt u best uw huisarts. De huisarts heeft een opleiding gekregen om het hoofd te bieden aan tal van noodsituaties. Het kan gaan om onschuldige aandoeningen of om levensbedreigende toestanden. Indien nodig zal de huisarts een beroep doen op bijkomende hulp van de MUG en van de ziekenwagen. Ook al doe je een beroep op de diensten van de 100, dan nog kan de huisarts de eerste levensreddende handelingen verrichten en tot de aankomst van de MUG de leiding nemen van de medische hulpverlening.

Wat moet u doen als u uw vertrouwde huisarts niet kunt bereiken?

De huisartsen treffen jaarlijks een regeling voor medische opvang tijdens weekend- en feestdagen. Een collega-arts staat dan klaar om u medische zorgen te verstrekken. Deze wachtdienstregeling vindt u terug in dagbladen, regionale magazines, het infokanaal van uw tv of via een vast oproepnummer dat u meedeelt welke arts van wacht is en hoe u hem kan bereiken.

De apotheker

Waarom gaat u best naar uw apotheker ?

Net zoals bij uw huisarts gaat ook hier de voorkeur naar uw vertrouwde apotheker. Hij/zij kent uw voorgeschiedenis op het vlak van medicatiegebruik.

Wat moet u doen als u uw vertrouwde apotheker niet kunt bereiken?

Informatie over wachtdiensten van apothekers zijn meestal vermeld samen met de wachtdiensten van de huisartsen. U kunt bij de apotheker van wacht terecht buiten de normale openingsuren van de apotheek.

De wachtdienstregeling hangt meestal uit bij uw plaatselijke apotheker of u kunt terecht op het wachtnummer 0900-10 500.

Tip: vergeet niet de SIS-kaart mee te nemen van de persoon voor wie de geneesmiddelen bestemd zijn.

De tandarts

Waarom raadpleegt u best uw tandarts ?

Uw tandarts kent uw gebit en volgt ook het dossier op. Hij/zij is ook vertrouwd met eventuele problemen of complicaties.

Wat moet u doen als u uw vertrouwde tandarts niet kunt bereiken?

Informatie over wachtdiensten van tandartsen vindt u eveneens in de rubriek van de huisartsen en de apothekers. De tandarts van wacht is enkel bereikbaar op zaterdag van 15 tot 18 uur en op zon- en feestdagen van 10 tot 12 uur. De wachtdienstregeling van de tandartsen vindt u terug in dagbladen, regionale magazines of op het lokaal infokanaal van uw tv.

U kunt, bij zéér dringende gevallen en enkel voor pijnbestrijding, eveneens terecht bij de huisarts wanneer de tandarts van wacht niet beschikbaar is.

Het antigifcentrum 070-245 245

Wanneer neemt u best contact op met het antigifcentrum ?

Het antigifcentrum is een centraal oproepnummer (070-245 245) waar artsen steeds bereikbaar zijn voor advies over vergiftigingen. Zij zijn bijgevolg de specialisten bij uitstek om u bij te staan indien er zich een ongeval heeft voorgedaan met geneesmiddelen, huishoudelijke producten, giftige planten en paddestoelen, cosmetica, slecht voedsel...

De dienstdoende arts zal u een aantal vragen stellen om u gepast te kunnen helpen zoals:

- de leeftijd van het slachtoffer
- de naam van het product of de plant
- de hoeveelheid van het product waarmee men in contact kwam
- wat er precies gebeurde
- de vastgestelde ziekteverschijnselen

Tip: contacteer eerst het antigifcentrum vooraleer u iets onderneemt: geen melk geven en niet laten braken op eigen initiatief. Enkel wanneer er een schadelijke stof in contact kwam met de ogen of de huid, moet u overvloedig spoelen met water. U voorziet best actieve kool (in poedervorm) in uw huisapotheek.

Spoedgevallen

Welke functie heeft de dienst spoedgevallen ?

Elk ziekenhuis heeft een dienst spoedgevallen die in staat is voor de 'eerste opvang' van niet-geplande spoedgevallen.

Patiënten die via het ziekenwagennet 100 vervoerd worden, mogen in principe enkel naar een ziekenhuis met een 'gespecialiseerde spoedgevallendienst' gebracht worden. De provincie Limburg telt acht gespecialiseerde diensten.

De werking van de gespecialiseerde spoedgevallendiensten is in eerste instantie toegespitst op de snelle en efficiënte opvang van mensen die nood hebben aan dringende verzorging en in een levensbedreigende situatie verkeren. In de tweede plaats staat de dienst in voor patiënten die dringend nood hebben aan verzorging maar niet in een levensbedreigende situatie verkeren.

De overige patiënten worden geholpen in functie van de ernst van de situatie en van de mogelijkheid om op dat moment hulp te bieden. Dit wil zeggen dat de meest kritische patiënten steeds voorrang hebben en dat, wie niet in één van de voornoemde situaties verkeert, vaak sneller en minstens even goed geholpen wordt door de huisarts of zijn plaatsvervanger.

Als je gaat aanmelden op spoedgevallen voorziet je je best van:

- sis-kaart en inschrijvingskaartje van het ziekenhuis
- je thuismedicatie (en voorraad voor de komende 24 uur).

Patiënten die geholpen worden op spoedgevallendiensten betalen een persoonlijk kosten-aandeel van 9,50 € (4,75€ voor WIGW 'ers), tenzij:

- ze aansluitend worden opgenomen in het ziekenhuis
- ze worden binnen gebracht via de dienst 100
- het een aanmelding is tussen 24 uur en 6 uur
- ze werden, doorverwezen door een arts
- ze een gips aangelegd krijgen of een forfait-prestatie krijgen.

De 100-ziekenwagen (112)

Wanneer doet u een beroep op een ziekenwagen ?

U mag steeds een beroep doen op een ziekenwagen indien er zich plots een noodsituatie voordoet waarbij dringende medische hulp van groot belang is. Het gaat hier dus over situaties die vooraf niet voorzien konden worden en levensbedreigend zijn.

Op de nummers 100 en 112 (Europees noodnummer) kunt u altijd terecht voor dringende medische hulp en brandbestrijding.

Om zo snel mogelijk de gepaste hulp te krijgen, moet u:

1. De toestand van de patiënt of de situatie zo grondig mogelijk opnemen (bij een ongeval is het van belang dat de rechtstreekse getuigen de hulpdiensten verwittigen).
2. Het hulpcentrum verwittigen door het nummer 100 (112) te vormen en aan het toestel blijven (blijf ook aan het toestel als men uw oproep niet dadelijk beantwoordt).
3. De centralist beantwoorden wanneer hij/zij u vraagt :
 - naar de plaats (gemeente, straat, huisnummer en telefoonnummer)
 - naar de naam (eventueel zowel van oproeper als van patiënt)
 - naar het aantal slachtoffers (zeker bij grotere ongevallen is dit belangrijk)
 - naar de leeftijd en geslacht van de patiënt
 - of de patiënt nog spreekt (hierdoor kan men achterhalen of het slachtoffer nog bewust is)
 - of de patiënt nog ademt
 - naar eventueel aanvullende gegevens

! Terwijl uw wacht op de dienst 100 kunt u de volgende stappen ondernemen:

- waar nodig en mogelijk de gepaste eerste hulp verstrekken
 - de SIS-kaart en de thuismedicatie van de patiënt verzamelen
 - iemand de hulpdiensten laten opwachten (zeker bij mogelijke onduidelijkheid over de plaats)
 - de hond (of andere gevaarlijke of storende huisdieren) op een veilige (afgesloten) plaats zetten.
4. Terugbellen indien de situatie na de oproep (en voor de aankomst van de hulpploegen) wijzigt.

MUG: mobiele urgentie groep

Wie kan de MUG contacteren?

De MUG is een functie verbonden aan een ziekenhuis. Dit team bestaat uit een arts en een verpleegkundige die opgeleid werden om de eerste zorgen te verstrekken bij patiënten die in een levensbedreigende situatie verkeren. Deze dienst komt enkel tussen op verzoek van het hulpcentrum 100. Naar aanleiding van de vragen die men u tijdens uw oproep stelt, beslist het hulpcentrum om al dan niet de MUG uit te sturen.

De MUG wordt steeds begeleid door een 100-ziekenwagen die instaat voor het vervoer van de patiënt.

Enmaal ter plaatse verzekeren de hulpverleners (ambulanciers, verpleegkundigen en dokters) de verdere gepaste hulp. Tenzij u ongepast een beroep deed op het net 100, kunt u achteraf via de mutualiteit genieten van een tussenkomst in de kosten.

De ziekenwagen voor niet-dringend vervoer

Waar kunt u terecht voor niet-dringend vervoer?

Wanneer u een beroep wenst te doen op een ziekenwagen voor niet-dringend vervoer bevrageet u zich best op voorhand bij uw mutualiteit aangaande de aanvraag en de kostprijs.

Er zijn twee organisaties die een oproepnummer hebben geldig voor de ganse provincie Limburg:

- 011 280 367: Christelijke Mutualiteit
- 105: Rode Kruis Vlaanderen

U kunt ook terecht bij uw regionale ambulancedienst: zie uw gemeentelijk wachtkaartje.

Tip: In de regio St-Truiden kunt u tevens een beroep doen op de ziekenwagendienst Alfa 7, dit op het telefoonnummer 011 69 91 62.